

ΓΝΩΜΗ

Του Αλκιβιάδη Καλαμπόκη

Οι εξαγωγείς μπροστά σε ένα νέο τοπίο

Το 2024 αποτελεί μια χρονιά προκλήσεων για τη χώρα, στις οποίες έχουν οδηγήσει οι παγκόσμιες γεωπολιτικές και οικονομικές εξελίξεις και επηρεάζουν την κοινωνία, το επιχειρείν, την ευρύτερη οικονομία της χώρας και κατ'επέκταση τις εξαγωγές. Οι ελληνικές επιχειρήσεις καλούνται να παρακολουθούν στενά όλες αυτές τις εξελίξεις και να προσαρμόζουν τις στρατηγικές τους ώστε να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις και να εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες που αναδύονται μέσα από τις νέες συνθήκες, αλλά και να διαχειρίζονται τους κινδύνους που προκύπτουν.

Μετά από μια μεγάλη περίοδο αυστηρής δημοσιονομικής πολιτικής και εποπτείας, έχουμε πλέον εισέλθει σε μια νέα εποχή, όπου η οικονομία αντιμετωπίζεται με μεγαλύτερη αυτονομία. Η δύσκολη περίοδος της οικονομικής κρίσης, με σημαντικά αρνητικά αποτυπώματα στην κοινωνία και την οικονομία, είχε ως αποτέλεσμα την ενδυνάμωση των εξαγωγικών επιχειρήσεων, που κατάφεραν να ανεπεξέλθουν κάτω από πρωτόγνωρες αντίξοες συνθήκες και να κρατήσουν ψηλά τον εξαγωγικό κλάδο της χώρας. Για την περαιτέρω υποστήριξή τους απαιτείται ένα δημοσιονομικό πλαίσιο με κίνητρα και επιδοτήσεις που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές και θα βοηθήσουν στο άνοιγμα σε νέες χώρες-στόχους. Οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις για καινοτομία και έρευνα, καθώς και η στήριξη για τη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας είναι επίσης κρίσιμες για την ενίσχυση των εξαγωγών. Ένας καθοριστικός παράγοντας για την ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας είναι επίσης η φορολογική πολιτική, με τις μειώσεις φόρων ή με τη χορήγηση επιδομάτων για την ανάπτυξη σε νέες αγορές να βελτιώνουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων. Παράλληλα, η αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων μέσω των ευρωπαϊκών ταμείων της ΕΕ θα

λειτουργήσει ενισχυτικά στην ανάπτυξη των εξαγωγών.

Πολύ σημαντική για την ανάπτυξη της εξαγωγικής δραστηριότητας είναι επίσης η στενή σχέση των εξαγωγών με τις επενδύσεις. Τα σημερινά επενδυτικά εργαλεία δεν επαρκούν για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας. Όλα τα νέα κεκτημένα, δηλαδή η μείωση της γραφειοκρατίας, η ψηφιοποίηση διαδικασιών, το σταθερό οικονομικό περιβάλλον, είναι κίνητρα για νέες επενδύσεις, αλλά από μόνα τους δεν αρκούν. Ιδιαίτερη ματιά πρέπει να δοθεί στους τομείς των startups, της καινοτομίας και της τεχνολογίας. Οι επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη και στις νέες τεχνολογίες μπορούν να οδηγήσουν στη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων και διαδικασιών. Η τεχνολογία μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων και να μειώσει το κόστος παραγωγής, καθιστώντας τα ελληνικά προϊόντα πιο ελκυστικά στις διεθνείς αγορές. Επίσης,

πολύ σημαντική είναι η εκπαίδευση και η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, που βελτιώνει την παραγωγικότητα. Τα παραπάνω, με τη βοήθεια νέων χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών εργαλείων, μπορούν να ενισχύσουν την αναγνωρισιμότητα των ελληνικών προϊόντων και να τα διαφοροποιήσουν από τον ανταγωνισμό.

Ένας ακόμα παράγοντας που έχει επηρεάσει έντονα το εξαγωγικό εμπόριο είναι οι πολεμικές διενέξεις και οι γεωπολιτικές αντιπαραθέσεις, οι οποίες δημιουργούν στο διεθνές εμπόριο αβεβαιότητα αλλά και αυξημένους κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία. Αυτό μπορεί να επιφέρει πλήγματα σε μία οικονομία ανοιχτή όπως η δική μας, που είναι άμεσα εκτεθειμένη σε αυτές τις γεωπολιτικές εξελίξεις. Οι επιπτώσεις αυτές προβλέπεται να συνεχιστούν για το επόμενο χρονικό διάστημα, επιφέροντας αυξήσεις στις τιμές των πρώτων υλών και προβλήματα στη μετακίνηση των αγαθών, άρα άμεσα επηρεάζουν τις εξαγωγές μας, τον τουρισμό και τις επενδύσεις. Όλες αυτές οι αλλαγές έχουν οδηγήσει σε ενεργειακή κρίση και στην ανάγκη διερεύνησης διαφοροποιημένων πηγών ενέργειας. Ειδικότερα με τη νέα κλιματική συνθήκη, που είναι πλέον δεδομένη, η προσαρμογή σε νέους ενεργειακούς πόρους και η αξιοποίηση του ηλιακού και αιολικού συστήματος της χώρας αποτελεί τον μοναδικό δρόμο για τη βιωσιμότητα και τη μετάβαση στο νέο κλιματικό περιβάλλον. Οι αλλαγές στο

Οι πολεμικές διενέξεις και οι γεωπολιτικές αντιπαραθέσεις, οι οποίες δημιουργούν στο διεθνές εμπόριο αβεβαιότητα αλλά και αυξημένους κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία, έχουν επηρεάσει έντονα το εξαγωγικό εμπόριο

κλίμα επηρεάζουν τη γεωργική παραγωγή, τη βιομηχανία και την εφοδιαστική αλυσίδα. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα αυξάνουν το κόστος παραγωγής, μέσω της ανάγκης για περισσότερους πόρους, όπως το νερό και η ενέργεια, και μπορούν να διαταράξουν τις εφοδιαστικές αλυσίδες. Μόνη λύση είναι η στροφή σε βιώσιμες πρακτικές παραγωγής και καινοτόμα προϊόντα, των οποίων η ζήτηση αυξάνεται παγκοσμίως, αλλά και η μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η υιοθέτηση πράσινων τεχνολογιών, που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και μειώνουν το κόστος παραγωγής.

Τέλος, μία από τις ολοένα αυξανόμενες προκλήσεις για την οικονομία και την κοινωνία είναι ο ενισχυμένος ρόλος της νέας τεχνολογίας και η τεχνητή νοημοσύνη, που έχουν φέρει επανάσταση σε πολλούς τομείς της οικονομίας. Η ενσωμάτωσή τους στην εξαγωγική διαδικασία μπορεί να βελτιώσει την αποδοτικότητα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα στις διεθνείς αγορές, αφού μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα, την ποιότητα και την οικονομία, αρκεί να ελέγχονται και να καθοδηγούνται από τον άνθρωπο και όχι το αντίστροφο.

Η νέα πραγματικότητα επιβάλλει στις εξαγωγικές επιχειρήσεις να προσαρμοστούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η αντιμετώπιση των γεωπολιτικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και τεχνολογικών προκλήσεων απαιτεί ευελιξία και καινοτομία. Οι επιχειρήσεις που θα καταφέρουν να εξελιχθούν και να αναπτύξουν στρατηγικές προσαρμογής θα είναι αυτές που θα επιτύχουν στον διεθνή στίβο.

Ο κ. Αλκιβιάδης Καλαμπόκης είναι πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων και Συνδέσμου Εξαγωγέων Κρήτης.

